

Tanja Rohini Bisgaard

TRUEDE PATTEDYR I DANMARK

INDHOLD

Truede dyr i Danmark	8
Rødlisten.....	11
● KRITISK TRUET	
Marsvin i Østersøen	12
Vildsvin.....	16
● TRUET	
Hasselmus	20
Bæver	24
Bechsteins flagermus	28
● SÅRBAR	
Grå ulv	32
Gråsæl	36
Odder	40
Skægflagermus.....	44
Damflagermus.....	48
Birkemus	52
Biodiversitet	56
Om forfatteren	60
Ordforklaring	61
Fotokreditering & kilder	62

TRUEDE DYR I DANMARK

Dyr i både Danmark og resten af verden er i fare for at uddø, fordi deres levesteder forsvinder. Når vi bygger huse og veje og dyrker jorden, bliver der mindre plads til dyrene. Når de får mindre plads, bliver der færre af dem. Og når der ikke er så mange af en art, uddør den hurtigere. Flere dyrearter i Danmark er blevet mere truede de seneste år.

En dyreart lever på jorden i mellem en og ti millioner år. På et eller andet tidspunkt uddør den. Tidligere regnede man med, at 1-2 arter uddøde om året. Nu går det hurtigere. Der uddør mellem 500 – 1.000 arter om året.

Hasselmus.

FAKTA

Forskerne ved ikke helt, hvor mange arter der findes i verden. Men de kender til omtrent **1,6 millioner**. De tror, der er mellem **5 og 50 millioner** arter i verden.

I Danmark har vi omtrent **35.000 arter**.
54 arter er pattedyr,
der lever og yngler her.

10 arter af pattedyr må jages, resten er fredede i Danmark.

Marsvin.

RØDLISTEN

Ekspertter har undersøgt, hvordan de 54 pattedyrarter har det i Danmark. De har lavet en liste, der hedder Rødlisten. I Danmark er der over 10.000 arter på listen.

På Rødlisten er dyrene blevet opdelt i nogle kategorier alt efter, hvor truede de er:

● **REGIONALT UDDØD (RE):**

Det er helt sikkert, at det sidste dyr, der kunne reproducere, er dødt eller forsvundet fra Danmark.

● **KRITISK TRUET (CR):**

Der er ekstremt høj risiko for, at arten vil uddø i den vilde natur.

● **TRUET (EN):**

Der er meget høj risiko for, at arten vil uddø i den vilde natur.

● **SÅRBAR (VU):**

Der er en høj risiko for, at arten vil uddø i den vilde natur.

● **NÆSTEN TRUET (NT):**

Det er tæt på, at en art er kritisk truet, truet eller sårbar.

I denne bog kan du læse om 11 pattedyr, der er kritisk truede, truede og sårbare i Danmark. Samlet betegnes de som truede dyr.

VILDSVIN

Vildsvinet er kritisk truet i Danmark. Og det er med vilje. Nogle mennesker vil helst ikke have vilde vildsvin i naturen. Man er bange for, at dyrene har svinepest og kan smitte de tamme svin.

Nogle gange kommer der vildsvin ind over grænsen fra Tyskland. Men fordi de er uønskede i Danmark, er det lovligt at skyde dem.

Engang var der mange vilde vildsvin i Danmark. For omtrent 200 år siden blev de udryddet. Det sidste blev skudt i 1801. Siden har der ikke været vilde vildsvin i Danmark. Kun de der kommer ind over grænsen fra Tyskland. I dag vil man kun have vildsvin i indhegninger. I Tofte Skov bor omtrent 150 vildsvin.

Sårbar

Truet

**Kritisk
truet**

Uddød i
naturen

Vildsvinet

FAKTA

I 2019 byggede Naturstyrelsen et hegn langs hele den tyske grænse for at stoppe vildsvinene. Det er 70 km langt.

FAKTA

NAVN:	Sus scrofa	LEVESTED:	Skov, krat, agerland, parker og haver
VÆGT:	60-200 kg	FJENDER:	Ulv, bjørn, los, ræv, kongeørn, hornugle og mennesker
LÆNGDE:	Op til 1,8 m	TRUSLER:	Jagt
FØDE:	Altædende. Kan lide agern, bog, rødde, regnorme, mus, snegle, larver, ådsler	ANTAL:	Mindre end 50 der er vilde

Vildsvin finder føde ved at rode i jorden med trynen. Det er godt for skovbunden og for biodiversiteten.

Ikke alle i Danmark ønsker at udrydde de vilde vildsvin. Hvis man går meget op i naturen og er jæger, vil man gerne have flere vildsvin. Det vil øge biodiversiteten og give mulighed for jagt.

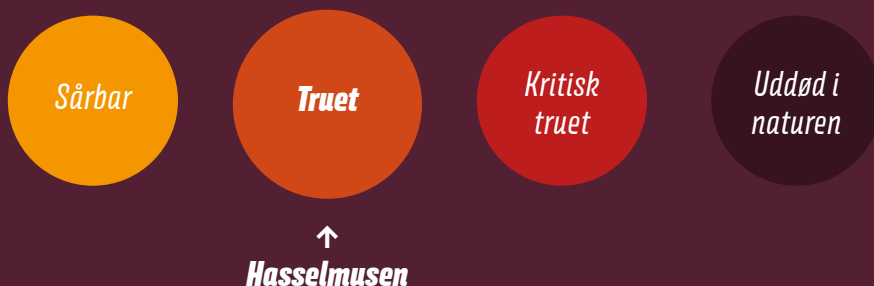
*Der bor vilde vildsvin
i Sønderjylland.*

HASSELMUS

Hasselmusen har levet i Danmark i omtrent 10.000 år. Men det var først i 2006, at den blev kendt. Biologen Helle Vilhelmsen ville hjælpe hasselmusen, fordi man ville bygge en motorvej mellem Odense og Svendborg. Den ville dele hasselmusens levested i to. Takket være hende, blev der bygget en faunabro. Det er en bro over motorvejen, som dyrene kan bruge.

Hasselmusen er faktisk ikke en mus. Den er Danmarks eneste syvsover. Den går i hi og sover vintersøvn i en rede. Den er lun og foret og bygget mellem træernes rødder. Hasselmusen sover i omtrent syv måneder fra oktober/november til april/maj afhængigt af vejret. Inden den lægger sig til at sove, spiser den så meget, at den bliver dobbelt så tung. Så har den nok energi til at sove hele vinteren uden mad. En rigtig syvsover!

Hasselmusen har rødbrun pels på ryggen og er lysebrun og grå på maven. Den har store øjne og en lang og busket hale. Hasselmusen bruger halen til at styre med, når den klatrer. Den er aktiv om natten. Om dagen sover den. Hasselmusen ruller sig sammen i en rede oppe i træerne.

FAKTA

Syvsovere er en familie af gnavere. Der findes 28 arter i hele verden.

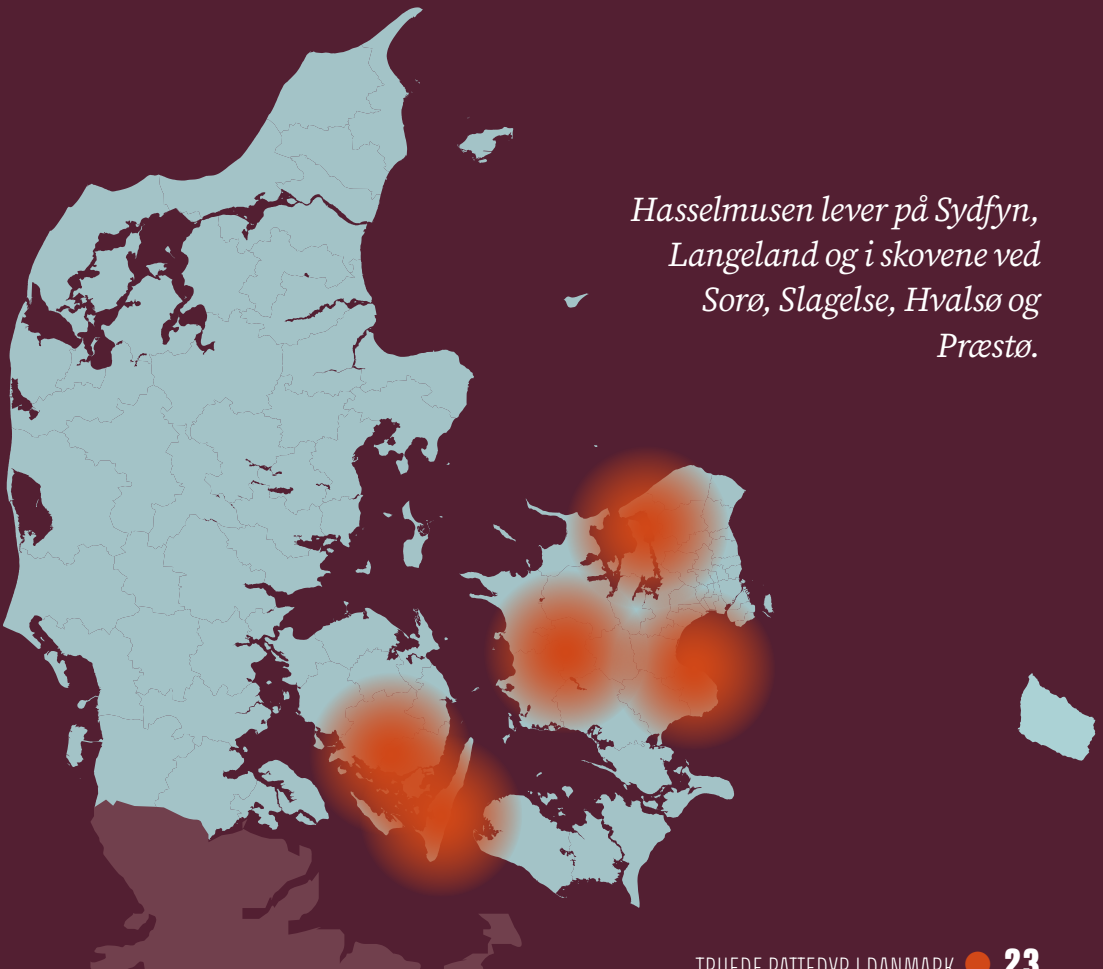
FAKTA

NAVN:	Muscardinus avelanarius	LEVESTED:	Skove, krat
VÆGT:	15-35 gram	FJENDER:	Rovdyr, rovfugle, ugler
LÆNGDE:	Hoved og krop 6-9 cm. Halelængde 5-8 cm	TRUSLER:	Afskovning
FØDE:	Blomster, bær og insekter	ANTAL:	Ukendt. Bestanden er faldende

Ikke mange i Danmark har set en hasselmus. Dels fordi den er nataktiv, men også fordi der ikke er så mange. Få steder passer lige netop til den. Det er derfor, den er truet. Hasselmusen vil gerne bo i en skov eller et skovbryn. Der skal være høj diversitet af buske og urter i skovbunden. Den slags steder findes der ikke så mange af i Danmark.

Faunabro bygget over motorvej.

*Hasselmusen lever på Sydfyn,
Langeland og i skovene ved
Sorø, Slagelse, Hvalsø og
Præstø.*

TANJA ROHINI BISGAARD er uddannet økonom og har arbejdet med bæredygtig vækst og innovation siden 2002.

En dag da hun var i gang med at skrive en vigtig rapport til OECD, fik hun at vide, at hun skrev alt for kreativt. Ikke længe efter blev hun forfatter, og nu har hun udgivet en række bøger til børn og unge.